

ДОЛООН ЖЭЛЭЙ ДОРЮУН АЛХАМ

БУХЫ ОРОНУДАЙ ПРОЛЕТАРНАР, НЭГЭДЭГТЭЙ

Бурят УНЭН

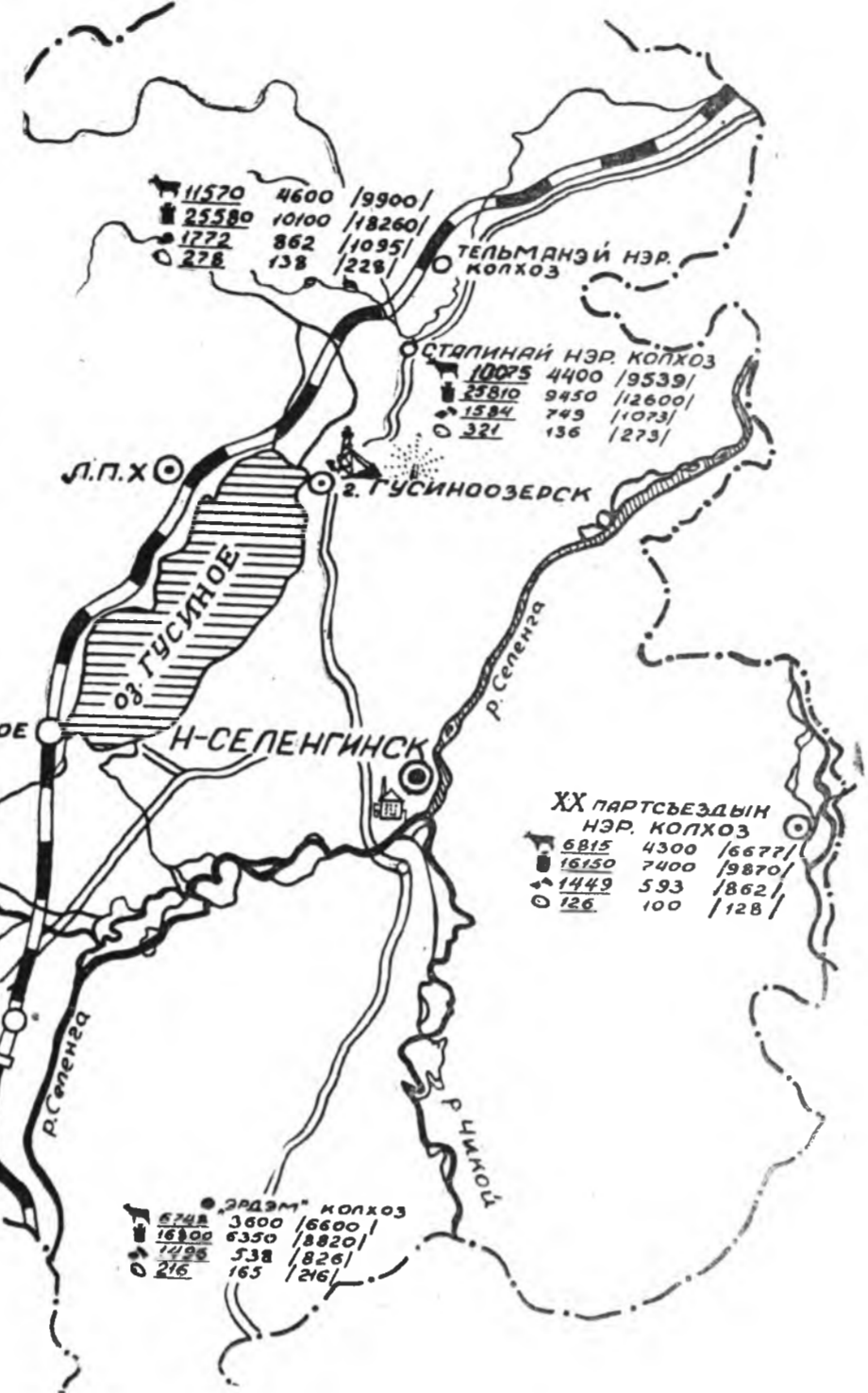
КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй орган

(344) 1960 оной августын 28, воскресени | Сэн 20 мүнгэн

ТЭМДЭГҮҮД.

Мяхан (центнерээр)
 хүн "
 ноохон "
 үндэгэн(манга)

Промкомбинат
 Эдээ хоолой комбинат
 Станок бүтээдэг завод
 Шахтанууд

Зурлаатай тоонууд—долоон жэлэй түсэб.
 Удаадахинь—энэ жэлдэ абтахань (нооһоор—августын 1-дэ аб-
 таханиинь).
 Скобка соохинь—1961 ондо абтахаар хараалагданиинь.

МОНГОДОРСОН НОМЕРТО

Манай газетын нүүдэл редакци Сэлэнгын аймагаар ябажа, тэндэхи ажалшадай долоон жэлэй түсэб хэр дүүргэжэ байһынь готорхойлон харуулба.
 Саашадаа нимэ тусхай номернууд бусад аймагуудһаа гараха.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГТА

Тоёон дээрһэнэ дэмы холо саагуур
 Тойрон харааб гэжэ гээбэгүйб сагаа,
 Толи гэрэлээрээ тунгалаг Галуута-Нуур.
 Телевизорэй нүдэндли, Сэлэнгээ харуулаа.
 Баян таладань — багсагар олон хонин.
 Баруугаарнь поезгнууд нүүрһэ зөөнэ,
 Нүүрһэн — газарайнь зузаан тарган арбин —
 Нютаг бүридэ дулаа, гэрэл түгөөнэ.
 Зонтойнь, Юрөө, Ноёхон, Жаргалантатай
 Зугаалжа наһаарааш садахагүйт баран.

Суута хонишодой, солото хаалишалай
 Дуута нютагууд ха юм тэндэхинн орон.
 Тучинов, Жалсанова — үлзы Геройнуудтай,
 Түмэн түрүүшүүл — сэнгүй баялигынь энэ.
 Сэлэнгэ мүрэнһөө халима гүн суутай
 Цыгунуова, Ковалевский... барандаа мүрһсэнэ,
 Коммунист ажалай дэбэ эршэдхэн холуур,
 Хурдабалжа Долоон жэлээ яаруулна...
 ...Толи гэрэлээрээ тунгалаг Галуута-Нуур,
 Телевизорэй нүдэндли, Сэлэнгээ харуулна.
 Ново-Селенгинск, август, 1960 он.

Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Указ

Нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдые Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

- Социалистическэ мүрһсөөндэ эрчим амжалта туйлаһанайнь түлөө «Шахтёрнуудай үдэрөөр» дашарамдуулан, эдэ хүнүүдые Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:
1. Барт Андрей Васильевиче—Зедын вольфрам-молибденэй комбинатай Баянголой нүүрһэнэй проходчигуудай бригадир.
 2. Бутурля Виктор Иосифовиче—Зедын вольфрам-молибденэй комбинатай Баянголой нүүрһэнэй шахтын проходчик.
 3. Головкин Иван Тихоновиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 7/8 шахтын проходчик.
 4. Гуцовской Дороеф Дмтриевиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 7/8 шахтын экскаваторай машинист.
 5. Доржиев Дамдин Цыденовиче—Зедын вольфрам-молибденэй комбинатай Баянголой нүүрһэнэй шахтын токарь.
 6. Захарченко Григорий Федоровиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 7/8 шахтын экскаваторай машинист.
 7. Калашников Иван Арсентьевиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 25 шахтын нүхэ сэбэрлэгшэдэй бригадир.
 8. Ладженко Федор Ивановиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 78 шахтын үрэмдэдэг машиннын машинист.
 9. Мординов Александр Степановиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин автобазын шофер.
 10. Сафина Нурмыл Лутфриевиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 25 шахтын проходчик.
 11. Тихонов Евгений Дмитриевиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 78 шахтын нүхэ сэбэрлэдэг хүдэлмэрилэгшэ.
 12. Черных Евдокия Карповнае—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 25 шахтын уһа бүлэгшэ.
 13. Чистяков Геннадий Михайловиче—Галуута-Нуурай шахтоуправлениин № 25 шахтын комбайнай машинист.
- Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.
 Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.
- Улан-Удэ, Сөвөдүүдэй байшан.
 1960 оной августын 27.

Манай нангин хэрэг

М. МОГНОНОВ,
 КПСС-эй Сэлэнгын райкомой секретарь

жэшэбэл, мяхан 47 процент, хүн 24 процент ехэ худалдагдаа. Колхозууднай гүрэндэ хү худалдалгаа энэ үедэ 44 процент, үндэгэ—55 процент дээшлүүлһэн байха юм.

Олохон ажыхинууд түсэбөөр хараалагдаһанда орбол нилээд түрүүлжэ ябана. Жэшэнь, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлэйнгээ уялга амжалтатайгаар дүүргэхэдэ, мяхаар 1964 оной, нүүрһэн—1963 оной түсэб дүүргэхэ юм. Нооһо худалдалгаар энэ колхоз 1962 оной түсэбөөр хараалһан хэмжээндэ хүрөө. XX партсездын нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ мяха худалдалгаар 1964 оной, Сэлэнгын совхоз хү тушаалгаар 1963 оной түсэбэй хэмжээндэ хүрэхэ.

Түүхэтэ түсэбье болзоһоон урид бээлүүлһын түлөө тэмсэхэ үедэ хүнүүдые ургана, ажалай ёһотой мэрэгжэлтэд, гайхамшагта түрүүлжэ олоһорно. Совхоз, колхозуудай хаалин гүүртэнүүдтэ худалдалгаар 216 хаалишадай 118-нинин үнгэрһэн долоо харын туршада үнээн бүрһнөө 1200 литрһээ 2000 литр, мүн дээшэшье хү хаһан байха юм. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой суута хаалишан, Социалистическэ Ажалай Герой Пылжит (Түгэсхэлын 2-дохи нюрта)

Урда саһаа хойшо аймаг дотор хонин ажал ажыхыда гол нүүри эээлдэг байгаа. Тимһэнэ совхоз, колхозууднай долоон жэлэй туршада хонидойнгоо тоо 310,5 мянгада хүргэхэ гэхэ гү, али 1958 онойхидо орбол 1,7 дахин олошоруулха юм. Эбэртэ бодо малай тоо 10 процентээр олошорхо, тэрэ тоодо үнеэднай 1,5 дахин шахуу үдэхэ.

Нийтын малай олошорһоной ашаар 1965 ондо совхоз, колхозууднай 5712,3 тонно мяха (амидын шэгнүүрээр), 13,7 мянган тонно хү, 10 мянган центнер нооһо, 1395 мянган үндэгэ абахаар хараална. Тигэжэ 1958 онтой жэшэбэл, совхоз, колхозуудта мяха абалга 2,8 дахин, хү—2,4 дахин, нооһо—3 дахин, үндэгэ—3,2 дахин дээшлэхэ юм. Малай ашаг шэмын дээшлэхэ бүри гүрэндэ мяха, хү, нооһо, үндэгэ бүри ехээр тушаагдаха байна.

Долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ алхан ороходоо совхоз, колхозууднай дээшлүүлэгдһэн социалистическэ уялгануудые абаа хэн. Тэдэ уялгануудын долоон жэлэй түсэбөөр 1960 ондо хараалагдаһанда орбол нилээд дээгүүр байна. Энэнь ашаар долоон жэлэй түсэбье уридшалан дүүргэхэ байнабди.

Мал ажалай продукци абаха, тэрэниин гүрэндэ худалдаха талаар түрүүшын хахад жэлдэ муу бэшэ дүн туйлагдаа. Аймагнай мяха, хү, нооһо гүрэндэ худалдаха уялгаа дүүргэжэ хэн. Зүгөөр үндэгэ худалдалгаар уялга дүүргэгдээгүй. Тинхэ зуураа мал ажалай продуктуудые урда жэлэй энэ үеынхитэй

галгаар декабриин 25-да дүүргэжэ, түсэбөө гадуур 5 миллион түхэригэй продукци Эхэ орондоо үгэхэ гэхэн уялга абанхай.

Аймагай олонхи предприятиуудай коллективүүд абаһан уялгаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Бүхы промышленна предприятиууд долоо харынгаа түсэб 108,2 процент дүүргэжэ. Сэлэнгын модо бэлдэхэдэ уацастагхид энэ үедэ түсэбөө 150 процент дүүргэһэн байна.

Промышленностиин болон транспортын предприятиуудай партийна организацинууд гол анхаралаа социалистическэ мүрһсөөнэй дээдэ шата бологшо коммунистическэ ажалай бригадын, ударнигүүдэй нэрэ зэргын түлөө тэмсэлье үргэдхэхэ хэрэгтэ хандуула. Аймагай предприятиуудта 500 гаран хүн энэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэнэ. Мүнөө 102 хүндэ коммунистическэ ажалай ударнигүүдэй нэрэ зэргэ олгодоод байнхай. Энэ хүндэтэ мүрһсөөндэ Галуута-Нуурай шахтёр, Социалистическэ Ажалай Герой Г. Д. Тучиновой, эндэхи электроцехын Э. П. Пучковой бригаданууд эхи табиһан байна.

Ленинградтай залуушуулай үүсхэлээр долоон жэлэй түсэбье табан жэлдэ бээлүүлхэ гэхэн мүрһсөөн эршэ хүсэ ехэтэйгээр дэлгэжэ байна. Энэ мүрһсөөндэ Селендумын станок бүтээдэг заводой залуушуул Людмила Хайленко, Юлия Малыгина, Артек Ильин гэгшэдэй бригаданууд оролсожо, үдэр бүрингөө дабари 135, мүн дээшэшье процент дүүргэжэ байнхай.

Аймагай партийна организаци долоон жэлэй түсэбье уридшалан, табан жэлдэ бээлүүлхын түлөө тэмсэлдэ предприятиуудай коллективүүдые элсүүлжэ, амжалта туйлахань лабтай. Байгша ондо Селендумын завод продукци гаргалгаар 1961 ондо хараалагдаһанай, эдээ хоолой комбинат—1964 ондо, райтоп—1965 ондо хараалагдаһанай хэмжээгээр продукци бүтээн гаргахаар зоригжонхой.

Тингэбэшье манай предприятиуудай хүдэлмэридэ дутагдалнууд бии. Бүхы предприятиуудай коллективүүд үдэр, нара бүрингөө тү-

аймаг республика долоон аймагуудай тоодо Манай газар дээрэ Люксембург мэтэ Европн гурбан гүшатахата байна. Аймаг дотор мянган хүн, тэрэ тоодо Гусиноозерск городто, хүдэлмэришэдэй тоодта 21 мянган хүн ажыхуу-
 байгаалиин эрхэ бай-
 нитын мал, илангаяа хони
 үхэбэрлэхэ, промышленна
 индустриуудые олошоруулха
 боломжо бии гэшэшэ.
 айнай долоон жэлэй туршада
 шленность, хүдөө ажыхы бо-
 лоруураа саашадань түргэн
 өвөөр хараалһан байха юм.
 үедэ ажалшаднай долоон
 хараалһан түсэбөө болзор-
 урид дүүргэхын хойноһоо
 боломжо байнхай.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

аймагта республикымнай
 ырка болохо шулуу нүүрһэнэй
 —Галуута-Нуурай шахта-
 —Селендумын модо болбосо-
 станок бүтээдэг завод, тү-
 ортын олон станцинууд, тэрэ
 тоомохон гэжэ тоологдодог
 Озеро станицы, хоёр лес-
 цех, барилгын организаци-
 промкомбинат, эдээ хоолой
 комбинат, хилдэмэний завод болон
 үдэй промышленностиин бусад
 предприятияууд бии. Долоон жэ-
 туршада үшөө хэдэн предприя-
 ташаглалгада үгтэхэ юм. До-
 жэлэй түрүүшын жэлдэ Арда-
 леспромхоз ашаглалгада үг-
 продукци гаргажа эхилээ.
 үедэ Галуута-Нуурай үнэ сэн
 тэй шулуун нүүрһэн дээрэ ехэ
 ний ГРЭС баригдаха юм. Мү-
 айнай предприятиууд нилээд
 үдэгдэхөөр хараалагданхай.

ртин XXI сьездын, КПСС-эй
 й Пленумүүдэй шийдхэбэри-
 зоригжон промышленна
 иянтиуудай коллективүүд
 оной түсэбье болзорһоонь
 дүүргэжэ хэн. Тэрэ жэлдэ ухаа-
 зоогошодой дурдалхануудые
 ында нэбтэрүүлжэ, аймаг до-
 2 миллион гаран түхэригэй
 аналата хэгдээ гэхэ гү, али ур-
 хэйхитэй тэрэнь 6 дахин ехэ

аймаг жэлэй хоёрдохи жэлдэ
 шленна болон транспортын
 иянтиуудай коллективүүд
 ингэ түсэбье продукци гар-

Галуута-Нуурай руднигай нүүрһэ шэд «Шахтёрнуудай үдэр» бэлэг ехэтэйгээр угтаха гэхэн социалистическэ мүрһсөөндэ оролсоһон юм. Энэ мүрһсөөндэ Илья Иванович Кузьминий хүдэлмэрилэгшэ бригада түрүү нүүри эээлээ. Бригадын гэшүүд нара бүридэ нормоһоо гадуур 2 тонно нүүрһо малтажа байгаа. Зураг дээрэ: (баруун гарһаа) 1-дохи ряд: Илья Кузьмин, Борис Сафиулин, Ким Терентьев, Павел Суворов, 2-дохи ряд: Кирилл Максимова, Ахат Хабиоров, Николай Красильников.

СЭЛНГЭЭХЭН СЭЛЭНГЫН ДУУЛИМХАНДА...

Сэлэнгын дуулим- хан, сэтгүүд нэнгэнэ шүү- гэж мүнөө үбгэн залуугүй байдаг болоо. Энэмнай шэнэ сэлэнгэй зориг дүүрэн, баян үнүүдэй баяр зугаа ха юм туйлагдаа гэжээ. Сэдхэлэй тэ- ажалаа хэжэ дүүргэхэдэ түүн сэжын ооршоо гаран- ший.

Энэм үргэн дэлсэтэйгээр байһан совет хүнүүдэй үргэн ухаан бодолоор, зоригто ажалаар ямар ехэ туйлагдаа гэжээ? Заха замбуулинда гараад, бусажа ерэнэн жэгүүритэ ошон тухай дуулахада хүн жосоо хэднэ ехэ баяр сасар- хан ехэ зориг нэмэнэб. Совет үргэнэ, жаргалай дээжэ байха гэжээ ямар зол хү- үн.

Зураг дээр: Сэлэнгын совхозой хоёрдох фермын үүдлэртэ үнээдэй эрхим малшад, коммунистическэ ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэгшэд (зүүн гар- наа): хаалишан А. Цынгу- нова, мал адуулагша В. Най- данов, хаалишад Г. Дан- занова, Б-Х. Буянтуева.

Тамчын үргэн талада гараад харыт! Хэдэн мянган гектар үнэлхэ хүсэтэй үнэлүүрин канава- нууд шэнээр малтагдажа, ангажа байһан талые Химнэ голый үнээр умдалуулжа, арбай тарья, ашаг шэмэтэ кукуруза, алибаа ногоо мушхаруулна. Коммунистическэ ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэдэ хүртэгшэн Цырендондок Бадмажа- пов, Петр Еранский гэгшэдэй звенонууд жэл бүри кукуруза тэжэ мэтэ ургуулжа, малшадангаа маг- таалда хүртэнэ.

Мал адуулагша Гамажап Будаев ототой болоһон үнээдые искусствен- на аргаар үржүүлдэг мэргэжэлтэй болонхой.

— Кукурузын силосэй хүшэ ехэ байна. Нёдондо элбэгээр кукуруза ургуулжа, үнээн бүридэ үдэртэ 40 килограмм хүртээр эдоулхэ арга- тай байгаабди,— гэжэ хаалишад мэдүүлнэ.

Үнээдэе түхэрэн сүүдхэдэ адуу- жа, үдэртэ гурба наахынгаа, тэдэн- дээ бурдууг худжаа уулгахынгаа

— Манай Федортой тэнсэжэ хү- дэлхэ хүн үсөөхэн лэ байха.— гээд колхозой парткомой секретарь нүхэр Эрдынеев үнээн сэдхэлхээ мэдүүлнэ.

Хабтагай сагаан Ноёхоноор ха- райлгалбал, бүришье төөрихэ- дөө болохот. Залаа нотага ХХ партсездын нэрэмжэтэ колхозой центр байна аа гү гээд ошобол, эн- дүүрхэт. Колхозой түб тосхон Хёл- го мурэнэй эрьдэ Зургаан Дэбэ гэжэ газарта шэнэ янзаар түбхинэ- шэнэн байха. Гоё найхан клуб, гур- гуулин томо байшангууд, почта, магазин гэхэ мэтэ шэнээр бүтээ- гдэн, хальбэгдэн табигдаххай. Эн- дэ урдынхидаа адли дарнилан ху- шалтатой орбоогоор гарые бэдэрэ- шье хаа олохогүйг.

Энэ жэлдэ недондонойхиноо 2,4 дахин ехэ мяха гүрэндөө худалда- ха гэнэн социалистическэ уялга абаад, республикын колхознигуудые урьяалан ноёхонойхид унаһан мал- гайгаа абангүй хүдэлнэ. Ухэр ма- лаа ехээр таргалуулжа байһан Бор- ис Цыденов, хонишон Дамдин

Ши коммунистическэ ажалай бригадада ороой. Ши ажалаа туржу зэргэдэ, нура- саадаа эрхим, гэртээ жэжээтэ байха гэжэ үгдөө үгөөш. Хэрбээ ши, шини нүхэдүүд үгэ- дөө хүрбээг, коммунизм ерэхэ.

Агууехэ долоон жэлэй түсэбэй га- раха үеэр эндэ тогтоһон Сэлэнгын совхоздо айхабтар бэрхээр хүдэл- жэ байһан хүнүүдын тооложо ба- рахаар бэшэ. Коммунистическэ ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэр- гэдэ хүртөөд байһан хүнүүдын аяар 36 болоно. Республика дото- роо эрхимлэжэ ябаһан суута хаали- шад Александра Цынгунова, Галина Данзанова, Балмаханда Буянтуева болон бусадэй хүдэлжэ байһан гүүртэдэ хүрөөбди.

Залуу наһан зориг хоёр хамтар- хадаа яагаа ехэ хүсэтэй байдаг гэ- шэб! Урма зоригоро дүүрэн, ухаан бодолоор хүсэд ябаханда ямаршье ажал хүнгэн, ямаршье дабаан наб- тар боложо үгэдэг ха юм. Тиймэл бүхэриг комсомол-залуучууд, ком- мунистууд, хамта 16 хүн эндэ ажалладаг. Эдэнэр бултадаа ком- мунистическэ ёшоор ажаллаха, ажа- нууха гэжэ тэмсэнэ.

Ахалагша малшад, коммунист Цырендоржо Буянтуевай ударилда- гаар 5 комсомол, 6 коммунист, хэд- дэн залуушуул гайхамшагта ам- жалта туйлажа байна. Эдэнэр бүхэ бригадаараа нёдондо бүхэлэй жэл соо 2700 литр һү үнээн бүриһөө хаанан байбал энэ жэлдэ тэрэнэ 3700-да хүргэхэ гэнэн шэнэ уялга нэмжэ абанхай. Абаһан уялгана нэрэтэй түрэтэйгөөр бөөлүүлжэ бай- хандан этигэмээр. Мүнөө эдэ мал- шад үнээн бүриһөө 2440 литр һү хаагаад байна бшуу. Энэнь нёдон- доной энэ үеынхиһээ мянгаад лит- рээр ехэ болоно.

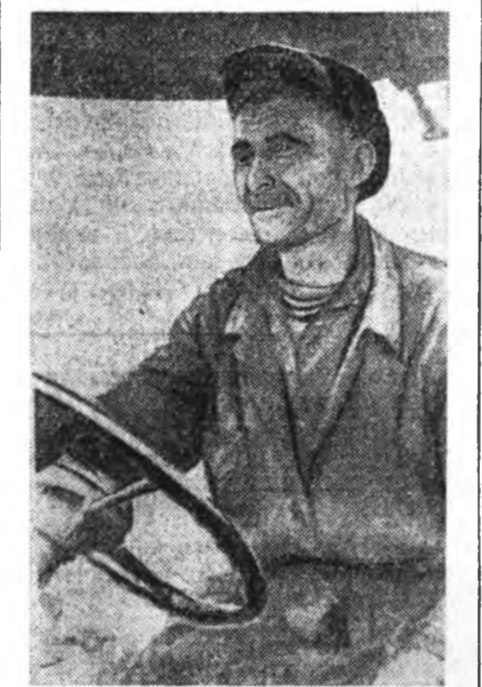
Жэл соо үнээн бүриһөө һү шэмь- ын 1000 литрээр нэмэхэ гэжэ бэ- лэн хэрэг бэшэ. Эндэл эрэлхэг зор- иг, эмхи гурим, эрхим тэжээл хэрэгтэй. Эдэ бүгэдэ тэдэнэртэ хү- сэд байгаа бшуу.

«Хүн бүхэн—бултанай, бултада- а—нэгэний түлөө» гэлэн шэнэ үеын эрилтэ баримталан, гүүртын хаалишад, тугалшад, мал адуула- гшад нэг хүн мэтэ ажаллана ха юм. Наахан нүхэр хаалишанайн гурбан үнээн тээрээд, ехэ бэрхэ- шэлтэй ушар тодорбо. Тэрэ үедэ гүүртын бүхэ хүдэлмэришэд үнээ- дые аргалжа ороо лэн. Зарим нэгэ- нийн тэдэ үнээдые хашаа соогуур намжаа, гэдэньшэ эльбэнэ. Голоо- роо нүхэтэй бүдүүн зүүгээр гү- зөөншэ соор хадхаад, хиень гаржа байха хүнүүдышье бин. Ингээжэ этэйгээр оролдожо байтарнь ветеринарна хүдэлмэришэ ерэжэ, тэдэние магтаад, үнээдэ абарха хэрэгтэнэ туйлааа. Үнээд абарагдаа гэжэ ойлогхооло малшад таража, хүдэлмэрэ үргэлжлүүлнэ.

— Манай хаалишад, мал адуу- лагшад хоорондоо угаа этэйгээр ажалладаг. Мал адуулагшад Га- мажап Будаев, Василий Найданов, Гармажап Лубсанов гэгшэд үнээ- дэ үдэр һүнгүй адуулахынгаа ха- жуугаар бултадаа үнэе наалсадаг. Хэрбээ ямар нэгэн хаалишанай үгы байбал, тэрэнэй үнээдые да- жа абаад байдаг заншалгай. Үбэл- дөө тэдэнэр малай тэжээл буйлуу- ла, силос зөөхэ хүдэлмэри хэлсэ- дэг,— гэжэ нүхэр Буянтуев мал адуулагшад магтаад абана.

Магтаханшье буруу бэшэ. Үнээ- дэй һү шэмэ гансахан хаалишад оролдоглогоо болодог бэшэ, харин тэрэндэ мал адуулагшад ехээр нүлөөдлэг байһаншье мэдээжэ.

Хүдэлмэришэ бүхэ хүдэлмэришэд үнээ- дые аргалжа ороо лэн. Зарим нэгэ- нийн тэдэ үнээдые хашаа соогуур намжаа, гэдэньшэ эльбэнэ. Голоо- роо нүхэтэй бүдүүн зүүгээр гү- зөөншэ соор хадхаад, хиень гаржа байха хүнүүдышье бин. Ингээжэ этэйгээр оролдожо байтарнь ветеринарна хүдэлмэришэ ерэжэ, тэдэние магтаад, үнээдэ абарха хэрэгтэнэ туйлааа. Үнээд абарагдаа гэжэ ойлогхооло малшад таража, хүдэлмэрэ үргэлжлүүлнэ.

Зураг дээр: Сэлэнгын совхозой суута комбайнер, коммунистическэ ажалай ударник Михаил Иванович Ковалевский «СК-3» комбайнаар тар- яа амьларан хаджа ябана.

Шоктоев, хаалишан Янжима Лум- бунова болон бусадэй нэрэ колхоз- ой хүндэлтэй сабарта һуури- жанхай.

Ажалай түрүүшүүлхэ жэшээ абажа, коммунистическэ ажалай бригадын, коллективүүдэй, завод, колхозой хүндэтэ нэрын түлөө тэм- сэхэ гэжэ мүнөө үеын гайхамшаг- та хүдэлсөн болоно. Тийгээд до- лоон жэлэй түсэб болзорһоо урид бөөлүүлэгдэхэ болоно. Комму- нистическэ ажалай ударнигуудта, бригадануудта шэнэ амжалта туй- лахыншэ, саашада тэдэнэрэй зэр- гын улам олошорхыншэ хүсэе.

1965 ондо—долоон жэлэй өсөстэ Сэлэнгын аймагаар айшабал, бү- ришье ехээр омогорхохо, бүри ехэ хубилалта хараха байһандаа эти- гэнбди.

Б. ГЫЛЫКОВ, манай тусхай корреспондент.

Зураг дээр: Сэлэнгын Сталиной колхозой түрүү хаали- шад коммунистическэ ажалай удар- ник зориг түүлөө тэмсэгшэ Э. АЮШЕВЭЭИ зураг.

Мүнөөнэй мүнхэ сагта, Мүрэн Сэлэнгын хоймор багта, Юрөө нотагай энгэр дээрэ, Юан эрдэнийн юрөөл доро... Ламын үгидэ Бомбын галзууржа, Бөөгэй үгидэ Дабаагай хирэжэ байһан хирэндэ,

Осорой Дусин урин үбгэн Орхижо тэрэнэе хулжаа гэнэ. Тэрэни лабан дуулаһан Тагарай Дабаа—луйбууршан Шэбшэжэ, маргажа байнгүй, Шоо буулгархариха нэн ха.

«Энээхэн хитад кофтоо Эрлийг галда шатаабалшини, Эрэ хүйхэршн гэдэргэ Эшэгэн шэнгээр ерэхэл», Дүрд гэжэ гал шатаба.

Дүжүүбэ бэшэ, кофто шатаба. Үнээн тоброг үни хиндэбэ,— Үнөөхи үбгэнниһэ үгы даа, үгы! Үйлөө харлаһан үзэлшэн, Үхэхышнэ үзэхэб!—гээд Шэлтэй хара дээр хоро нэмээ, «Сэржэм үргүүлхээ» Дүся ерээб. Хүхэ бөөри Тагаров Хүнжэлдөө хэбтэбэ... Шал мяхан... Осорой Дусин мэхэдэ Орожо үгэбэгүй, бузарыншэ. Үбгөнөө гэгшэн Осорова «Үхэхэм» гэжэ жэгэндээрбэ, Үнөөхи хоротой архила Үнэхөөд өөрөө үбдэшбэ.

МАРХАЙН АША ТАРХАЙ

СЭЛЭНГЫН АЙМАГААР

1.
Дүүр бэе дээрэ ашэргэнэ
Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гзууун Д. С. Бадмадоржиев юушье хэдэргүй, зайгуултан архи- дана.

Ая гангын Анхилма найхан хангил дээр Архин үнэрэй Аргагүйгөөр гутахадань, Дабаа-Самбуу Бадмадоржиевай урдаһаа, Гайхаһандаа, Үлэ мэдэг харажархөөб. —Тээ-ээ даа, Тээ-ээ даа, Дабаа-Самбуу, Зутартараа, Бузартараа уужархөөш, муу!

Ажал гэжэ, Айл бүлэ гэжэ мартажархөөд, Хүүхэн Цырен-Цу, Хубуу басагадаш наншана. Үүдэ үрхэхэ, Үргэн сонхоёо эбдэжэрхөөд, Үнгэрхөөдөө, Галдахам гэжэ аашална. Тээ-ээ даа, Тээ-ээ даа, Дабаа-Самбуу, Хүн дүрсээ Хүнтэршээрэ аашалнаш, муу! Эхэ эсэгнэ Эрхим малшад юм наһаараа, Эшэжэ Дабааһаан, Эрхэжэ буруу харашоо. Хонишодой курсла Холын Ставрополь ошоһон аад, Дабаа-Самбуу «Даражархөөд лэ» намнуулошо. Тээ-ээ даа, Тээ-ээ даа, Дабаа-Самбуу, Заһарха юм хаа, Заахашье архи бү уу!

2.
Хара мэхээн, харатай бэри тухай үлгэр

Мүнөөнэй мүнхэ сагта, Мүрэн Сэлэнгын хоймор багта, Юрөө нотагай энгэр дээрэ, Юан эрдэнийн юрөөл доро... Ламын үгидэ Бомбын галзууржа, Бөөгэй үгидэ Дабаагай хирэжэ байһан хирэндэ,

Осорой Дусин урин үбгэн Орхижо тэрэнэе хулжаа гэнэ. Тэрэни лабан дуулаһан Тагарай Дабаа—луйбууршан Шэбшэжэ, маргажа байнгүй, Шоо буулгархариха нэн ха.

«Энээхэн хитад кофтоо Эрлийг галда шатаабалшини, Эрэ хүйхэршн гэдэргэ Эшэгэн шэнгээр ерэхэл», Дүрд гэжэ гал шатаба.

Колхоз, совхозуудай поли, сабшалан дээрэнэ

ЭДЭНЭР ТҮРҮҮЛНЭ:

Хээрин ногоо, наран сэгэг, куку- рруза гэжэ мэтэ ургамалуудые саг- соонь комбайнуудаар сабшажа, «Эрдэм» колхоз (түрүүлэгшын нү- хэр Мухомедов) 2 мянга гаран тонно эрхим шэнэртэй силос дараа. Энэнь түсэбэй хахадын шахуу болоно. Силос дараа хүдэлмэри үргэлжэдэ оньхожоруулагданхай. Комбайнууд бүлэг бүлгөөрөө хүд- лэгдэнэ. Энэл комбайнернууд Илья Бодмаев, Валентин Березов, Владимир Цыренов гэгшэд нэгэшье нэгдүгээр ажаллана. Булаг гур- сан комбайнда 6—7 автомашина даалагданхай. Силос даража байһан газарта ашаатай авто- машинуудай ерэхэдэ тракторээр ногоонь татажа буулгаад, тэрэнэ тракторээр нягтаруулан дарадаг юм.

Силос даража Сэлэнгын совхоз- до, Карл Марксын нэрэмжэтэ кол- хоздо эмхитэйгээр ябуулагдана.

ҮҮЛ БАРИГШАД:

Амарлан хуряаха аргыг тоон- гүй һуужа байһаар, ХХ партсез- дын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэг- шын нүхэр Цыдыпов), Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшын нүхэр Балданов), Сталиной нэрэм- жэтэ колхоз (түрүүлэгшын нүхэр Цыдыпов), тарья хуряалгаар ехэ- хэн гээгдэлдэ ороод байна. Августын 20-ной байдлаар эдэ колхозуудта 2—3 лафетнэ жатканууд хүд- лэжэ эхилээ.

ХХ партсездын нэрэмжэтэ кол- хоз тарья хуряалгада огто бэлэн бэшэ байшоо. Августын 18-да ша- гажа үзэхэдэ эндэ 6 комбайн заһа- барилгаһаа гараадгүй байба. Брига- дада хамтын эдэ мүүса эмхидхэг- дэнхэй, механизаторнуудай байха хээрин байранууд заһагдагүй, сэр- бэрлэгдэггүй байһаниһэн гэмшэлтэй.

Тэжээл бэлдэхэлэй хүдэлмэри аймаг дотор юрэнхыдөө хангалта- гүй ябана. Тарья хуряалгын эхил- бэшье, сабшалангай дүшөөд про- цент сабшагдагүй байжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Аймагай «Эрдэм» колхозой суута кукурузашан Федор Шагжисвай ургуулһач кукуруза хурлагдаха байна. А. БОРИСОВАЙ фото

